

Rayat Shikshan Sanstha's
D.P.Bhosale College , Koregaon
Department of Marathi
University Grand Comission (Career Oriented Course)
Certificate Course In Journalism & Mass Communication
पत्रकारिता आणि जनसंवाद प्रमाणपत्र कोर्स (C.O.C.)
Syllabus (२०१४-१५ पासून)

प्रकरण पहिले : पत्रकारितेचा इतिहास

- अ) भारतीय पत्रकारितेचा इतिहास
- ब) मराठी पत्रकारितेचा इतिहास
- क) प्रसार माध्यमे स्वरूप व महत्व
- १) मुद्रित माध्यम स्वरूप व महत्व
- २) दृक माध्यम स्वरूप व महत्व
- ३) दृक व श्राव्य माध्यम स्वरूप व महत्व

प्रकरण दुसरे : वृत्तपत्राचे व्यवस्थापन

- अ) वृत्तपत्राचे स्वरूप व महत्व
- ब) वृत्तपत्र संस्थेतील विविध विभागांचा परिचय
- क) मुख्य संपादक ,व्यवस्थापकीय संपादक, उपसंपादक, कार्यकारी संपादक,निवासी संपादक
- ड) वृत्तसंपादक , आवृत्ती संपादक ,पुरवणी संपादक
- इ) जाहिरात निर्मिती व व्यवस्थापन , सामान्य प्रशासन व छपाई व्यवस्थापन , वितरण व्यवस्थापन , वृत्तपत्राची सजावट

प्रकरण तिसरे : मुद्रित माध्यमासाठी बातमी लेखन

- १) वृत्तपत्र : स्वरूप व महत्व
- २) बातमीचे स्वरूप व प्रकार
- अ) बातमीचे घटक ब) बातमीचे विषय क) बातमीचे स्रोत ड) ग्रामीण व शहरी वार्ताहर (पत्रकार)
- ३) अग्रलेख व स्तंभलेखन ४) मुलाखत ५) जाहिरात ६) ऑनलाईन दैनिके व बदलते स्वरूप

प्रकरण चौथे : जनसंवाद (जनसंपर्क) पत्रकारिता स्वरूप व कार्य

- १) जनसंवाद म्हणजे काय ? स्वरूप व कार्य
- २) जनसंवाद पत्रकारितेची साधने
- ३) जनसंवाद पत्रकारितेची गुण व वैशिष्ट्ये

प्रकरण पाचवे : वृत्तपत्रसृष्टीशी संबंधित कायदे

संदर्भ ग्रंथ :

- १) पत्रकारिता – विद्या – किरण गोखले २) वृत्तपत्र तत्वज्ञान – सुधाकर पवार
- ३) आजकालची पत्रकारिता , रामराज्य – डॉ. वि. ल . धारूरकर
- ४) वृत्तपत्र व्यवसाय काल आणि आज – डॉ. सुधाकर पवार ५) वृत्तपत्र व्यवसाय – रमेश मंत्री
- ६) बातमीदार – श्री.रा. टिकेकर ७) मराठी वृत्तपत्रांचा इतिहास – रा.के.लेले ८) नभोवाणी कार्यक्रम – तंत्र आणि मंत्र – पुष्पा काणे
- ९) प्रसार माध्यामासाठी लेखन कौशल्ये – यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ

- १) वृत्तपत्र : स्वरूप व महत्व
- २) बातमी लेखन
- ३) बातमीचे घटक , वृत्तलेखन , स्तंभलेखन , अग्रलेख , मुलाखत लेखन
- ४) जाहिरात लेखन
- ५) इंटरनेटवरील दैनिके

प्रकरण तिसरे : दृक माध्यमासाठी लेखन कौशल्ये

- १) नभोवाणी संप्रेषण
- २) नभोवाणीवरील भाषण , चर्चा व मुलाखत लेखन
- ३) नभोवाणीवरील बातमी लेखन
- ४) रूपक, श्रुतिका आणि नभोनाटय
- ५) नभोवाणीवरील जाहिराती

प्रकरण चौथे : श्राव्य माध्यमासाठी लेखन कौशल्ये

- १) दूरचित्रवाणी : लेखन व निर्मिती
- २) दूरचित्रवाणीवरील कार्यक्रमांचे प्रकार
- ३) दूरचित्रवाणीवरील बातमी लेखन